

Z Á Z N A M

zo zasadnutia Medzirezortnej koordinačnej skupiny na koordináciu úloh
vyplývajúcich z článkov Zmluvy o Euratome
a strategickej RKS pre európske záležitosti zriadenej na ÚJD SR
12. 6. 2018, Úrad jadrového dozoru SR, Bratislava

Účastníci rokovania: Príloha č. 2 záznamu

Program: Príloha č. 1 záznamu

Priebeh a výsledky rokovania:

K bodu 1:

Rokovanie otvoril a viedol Ing. Eduard Metke, CSc., predseda Medzirezortnej koordinačnej skupiny na koordináciu úloh vyplývajúcich z článkov Zmluvy o Euratome a strategickej rezortnej koordinačnej skupiny pre európske záležitosti (ďalej len „MRKS Euratom“), ktorý privítal všetkých účastníkov.

Rokovanie prebiehalo podľa programu, ktorý je priložený v prílohe č. 1.

K bodu 2:

Kontrola plnenia úloh vyplývajúcich z predchádzajúceho stretnutia:

1. ÚJD SR pozve na jarné zasadnutie MRKS Euratom v roku 2018 zástupcu VUJE, a. s. p. Branislava Hatalu, aby skupinu poinformoval o najnovšom vývoji v oblasti výskumu jadrových reaktorov štvrtej generácie.

T: jarné zasadnutie MRKS Euratom v roku 2018

Úloha trvá - Ing. B. Hatala bude pozvaný na jesenné zasadnutie MRKS Euratom.

2. Problematika Brexitu vo vzťahu k Zmluve o Euratome

- a) ÚJD SR zašle zástupcovi SE, a. s. p. Ďurčekovi emailom dostupné informácie v tejto oblasti a rovnako bude postupovať aj do budúcnosti.

Úloha bola splnená, prvý krát v novembri 2017 a ďalej priebežne.

- b) Zástupca MZVaEZ SR podá informáciu o tejto oblasti na najbližšom zasadnutí MRKS Euratom.

T: jarné zasadnutie MRKS Euratom

Úloha bola splnená – jeden z bodov programu.

- c) Bude oslovené Stále zastúpenie v Bruseli so žiadosťou o priebežné zasielanie informácií k tejto problematike.

T: do jarného zasadnutia MRKS Euratom

Úloha bola splnená v decembri 2017.

K bodu 3:

3.1 Transpozícia smernice Rady 2013/59/Euratom, tzv. BSS (ÚVZ SR/MZ SR)

Nakoľko **zástupcovia z ÚVZ SR a MZ SR** ospravedlnili svoju neúčast' na rokovaní z dôvodu iných pracovných povinností, čiastočne zastrešil tento bod zástupca z **ÚJD SR p. Martin Pospíšil**, ktorý informoval o legislatívnych aktivitách v roku 2018. Uviedol legislatívny vývoj prijímania nového zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý transponuje smernicu Rady 2013/59/Euratom, ďalej úlohu ÚJD SR ako spolugestora pri transpozícii (čiastočná transpozícia + notifikácia), prijaté vyhlášky a súdny spor s Global 2000. Prezentácia je priložená v prílohe č. 3.

Na záver bolo dohodnuté, že ÚVZ SR a MZ SR poinformujú o aktuálnej situácii k tomuto bodu na jesennom zasadnutí.

3.2 Aktuálna situácia Brexitu vo vzťahu k Zmluve o Euratome (MZVaEZ SR)

Zástupkyňa z MZVaEZ SR p. Žitná uviedla, že minulý týždeň prebehlo 8. negociačné kolo v rámci rokovaní so Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Írska o ich vystúpení z Európskej únie. Parciálne sa nerokuje k Zmluve o Euratome, ale je tam časť, ktorá sa týka energetiky a Zmluvy o Euratome (jadrové materiály, záruky, atď.). Táto časť bola diskutovaná i v rámci Euratom Supply Agency. Rokovania stále prebiehajú a zatiaľ nie sú ukončené. **Prechodné obdobie bude od apríla 2019 do decembra 2020.** V rámci diskusie sa teoreticky uvažovalo o vystúpení UK z EÚ ale nie zo Spoločenstva Euratom (málo pravdepodobné), dopadoch Brexitu na projekt ITER a ostatných EÚ producentov.

P. Žatková informovala, že pre Európsky parlament (výbor ITRE) bola vypracovaná zaujímavá štúdia, v ktorej je **prehľadne zachytené, kde sa v rámci energetiky v minulosti angažovalo UK, kde sa predpokladajú problémy po Brexite**, tj. o čo príde EÚ a o čo UK. Štúdia nie je o aktuálnom stave rokovaní k Brexitu, ale dáva dobrý prehľad o tom, čo všetko Brexit v oblasti energetiky v EÚ znamená. Prislúbila zaslať ju elektronicky p. Rácovej, ktorá ju následne rozistribuuje ostatným.

3.3 Informácie z Agentúry pre zásobovanie (ESA) (SE, a. s. / MH SR)

Zástupca SE, a. s., p. Ďurček uviedol, že **posledné rokovanie Poradného výboru ESA (Advisory Committee ESA) sa uskutočnilo v Luxemburgu dňa 26. 4. 2018.** Predmetom rokovania boli okrem iného predbežné výsledky, ktoré budú zapracované do Výročnej správy ESA za rok 2017. V rámci tejto správy bol konštatovaný mierny pokles zásob jadrových materiálov u prevádzkovateľov JE s tým, že dodávky sú zabezpečované v súčasnosti a aj do budúcnosti hlavne na základe dlhodobých zmlúv (cca 96% dodávok) čo garantuje dlhodobu spoľahlivosť dodávok jadrových materiálov. Tiež bolo akcentované odporúčanie ESA na zvyšovanie zásob jadrových materiálov. Ďalej bola diskutovaná situácia so zabezpečením nízko-obohateného uránu s obohatením 19,75% potrebného na účely produkcie rádioizotopov na medicínske účely. Bola obnovená činnosť pracovnej skupiny k tejto problematike a k možnosti vytvorenia výrobnnej kapacity pre takéto jadrové materiály v rámci EÚ. Správa z pracovnej skupiny by mala byť vypracovaná na jar 2019.

V rámci diskusie boli diskutované témy ako export/import jadrových materiálov, zásoby jadrových materiálov v SR, európsky závod na výboru paliva a ďalšie.

3.4 Program Horizont 2020 - najnovší vývoj (MŠVVaŠ SR)

V rámci tohto bodu vystúpil p. Šponiar, zástupca MŠVVaŠ SR s prezentáciou o najnovšom vývoji v rámci Horizontu 2020. Dňa 27. októbra 2017 Európska komisia oficiálne zverejnila **Pracovný program rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie Horizont 2020 na roky 2018–2020**.

V súvislosti so spustením nových 3-ročných pracovných programov (2018-2020) pre jednotlivé témy rámcového programu Horizontu 2020 pripravuje EK sériu informačných dní. Podrobnejšie informácie je možné nájsť na informačnej stránke **SLORD**.

Bola dosiahnutá dohoda o všeobecnom smerovaní k návrhu „Nariadenia Rady o výskumnom a vzdelávacom programe Euratom na roky 2019-2020, ktorý dopĺňa program pre výskum a inovácie Horizont 2020“. Na zabezpečenie kontinuity jadrového výskumu na úrovni Spoločenstva je potrebné zriadiť **výskumný a vzdelávací program Spoločenstva** na obdobie od 1. januára 2019 do 31. decembra 2020. Dokument bol postúpený na Radu a schválený 29. 5. 2018 s vyhláseniami AT a LU. Je očakávané pozitívne stanovisko ITRE a finálne schválenie v Rade.

V rámci pracovného programu 2018 **bola zverejnená jedna výzva výskum jadrového štiepenia, syntézy a radiačnej ochrany**, otvorená 15. mája 2018. Bližšie informácie sú uvedené v priloženej prezentácii v prílohe č. 4.

3.5 Informácia z prvého tematicky zameraného partnerského hodnotenia členských štátov EÚ podľa smernice Rady 2014/87/Euratom (ÚJD SR)

Zástupca ÚJD SR p. Turner informoval, že v nadväznosti na ustanovenia *smernice Rady 2014/87/Euratom*, ktorou sa mení *smernica 2009/71/EURATOM*, ktorou sa zriaďuje rámec spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení EÚ sa v máji 2018 uskutočnila v Luxembursku výmena skúseností **počas prvého tematicky zameraného partnerského hodnotenia členských štátov EÚ na tému starnutia jadrových elektrární**. V tejto súvislosti SR vypracovala v spolupráci s prevádzkovateľom jadrových zariadení a v decembri 2017 zaslala Komisii **Národnú hodnotiacu správu SR o riadení starnutia jadrových elektrární**. Do procesu bola zahrnutá i verejnosť, ktorá mala možnosť klásť otázky. Celkovo prišlo 9 otázok od verejnosti. V rámci hodnotenia bolo zapojených 17 členských štátov EÚ vrátane Nórska, Ukrajiny a Švajčiarska a zúčastnilo sa ho cca 250 expertov. Pri celkovom hodnotení zostalo veľa otvorených otázok akým spôsobom interpretovať výsledky. Záverečná správa mala byť pôvodne schválená na najbližšom plenárnom zasadnutí ENSREG v júli, avšak predpokladá sa, že to bude najskôr až septembri/októbri 2018. Bližšie informácie sú v prezentácii, ktorá je priložená v prílohe č. 5.

V rámci diskusie sa diskutovalo dlhodobej prevádzke jadrových elektrární.

3.6 Informácia zo zasadnutia Európskeho jadrového fóra (ENEF) (MH SR)

Pán Bédi (MH SR) informoval, že v dňoch od **4. do 5. júna 2018 sa v Bratislave uskutočnilo 13. zasadnutie Európskeho jadrového fóra**. Toto fórum je z medzinárodného hľadiska považované za jedno z najprestížnejších politicko-odborných fór zameraných na jadrovú energetiku a jediné jadrové fórum, ktoré organizuje Európska komisia. Zúčastnili sa ho predsedovania vlád SR i ČR, ministri, zástupcovia EÚ inštitúcií, ďalších medzinárodných inštitúcií, predstavitelia jadrového priemyslu, atď. Diskutovali sa dve témy, prvá s názvom „*Udržanie kritickej úrovne expertných znalostí v oblasti jadrovej energetiky v Európe*“ a druhá s názvom „*Malé modulárne reaktory – perspektíva pre EÚ a svet*“. Počas zasadnutia ENEF sa uskutočnili bilaterálne rokovania na najvyššej úrovni medzi predsedami vlád SR a ČR,

stretnutie premiéra vlády SR s podpredsedom EK pre energetickú úniu p. Marošom Šefčovičom, partnerské stretnutie ministra hospodárstva SR s ministrom priemyslu a obchodu ČR a ďalšie bilaterálne stretnutia. Ďalšie rokovanie ENEF sa uskutoční na budúci rok v Prahe.

3.7 Návrh národnej správy o vykonávaní smernice Rady 2011/70/Euratom (ÚJD SR)

Zástupca ÚJD SR p. Klenovič uviedol, že správa sa pripravuje v súlade s čl. 14 ods. 1 smernice Rady 2011/70/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom. Zasiela sa na Komisiu každé 3 roky, naposledy v roku 2015. Ako podklad bola využitá Národná správa SR spracovaná v zmysle Spoločného dohovoru o bezpečnosti nakladania s VJP a o bezpečnosti nakladania s RAO z augusta 2017 a bolo prihlíadané na návrh ENSREG Working Group 2 z januára 2018.

Konečný termín na zaslanie Komisii je 23. august 2018. Následne vymenoval, ktoré subjekty sa podieľali na príprave a pripomienkovaní (detaily sú uvedené v prílohe č. 6). Všetky uplatnené pripomienky boli primerane zohľadnené.

Nasledovala diskusia k obsahu správy vo vzťahu k výsledkom z posudzovacieho zasadnutia k Spoločnému dohovoru o bezpečnosti nakladania s VJP a o bezpečnosti nakladania s RAO, ktoré sa uskutočnilo v máji 2018 vo Viedni. Bolo dohodnuté, že nakoľko sa v súčasnosti pripravuje Informácia do vlády o priebehu a výsledkoch z posudzovacieho zasadnutia, budú nálezy s posudzovacieho zasadnutia primerane zohľadnené a zapracované do tejto správy po schválení Informácie vládou SR, a to pred odoslaním na Komisiu. Finálna verzia správy bude distribuovaná všetkým účastníkom.

Na záver k tomu bodu členovia MRKS Euratom a strategickej RKS schválili návrh správy o vykonávaní smernice Rady 2011/70/Euratom.

K bodu 4 - Rôzne/Diskusia:

- **SHMÚ – Radiačný monitoring SHMÚ – modernizácia 2018**

Pani Melicherová (SHMÚ) zhrnula vo svojej prezentácii (príloha č. 7) vývoj prác v rámci modernizácie radiačnej monitorovacej siete, výsledkom ktorej je 20 ks nových sond od firmy NUVIA. Ďalej spomenula nový informačný systém, zmeny vo formátoch a spôsoboch výmeny dát, spoluprácu s ČR, perspektívy spolupráce s HU, ako aj ďalšími okolitými štátmi a Komisiou.

V rámci diskusie sa hovorilo o použití a využívaní dronov.

- **ÚPV SR – čl. 16 Zmluvy o Euratome**

Pani Marčoková (ÚPV SR) sa nemohla zúčastniť zasadnutia z dôvodu iných neodkladných pracovných povinností. Na základe jej pokynov p. Rácová informovala, že „Od posledného zasadnutia MRKS Euratom neboli v Úrade priemyselného vlastníctva SR podané žiadne prihlášky z oblasti jadrovej energetiky alebo ktorých predmet priamo súvisí s rozvojom jadrovej energetiky a ktorých obsah má členský štát podľa čl. 16 ods. 1 a 2 Zmluvy o Euratome oznámiť Komisii“.

- ÚJD SR v zastúpení p. Rácovej informovalo, že obdržalo z firmy JAVYS, a. s. dokumentáciu k „Dobudovania skladovacej kapacity medziskladu vyhoretého jadrového paliva v lokalite Jaslovské Bohunice“ na notifikáciu Komisii podľa čl. 37

Zmluvy o Euratome. Stanovisko ÚJD SR k predmetnej dokumentácii bude zaslané do konca júna 2018.

K bodu 5 - Záver:

Na záver p. Metke **pod'akoval všetkým za účasť** a zároveň vyjadril presvedčenie, že aj v budúcnosti bude pokračovať dobrá spolupráca všetkých členov. **Ďalšie zasadnutie** MRKS Euratom sa uskutoční predbežne **v mesiaci október/november 2018** na ÚJD SR v Bratislave a pravdepodobne bude opäť koordinované so strategickou RKS.

Úlohy:

- 1. ÚJD SR pozve** na jesenné zasadnutie MRKS Euratom zástupcu VUJE, a. s. **Ing. Branislava Hatalu**, aby skupinu poinformoval o najnovšom vývoji v oblasti výskumu jadrových reaktorov štvrtej generácie.
T: jesenné zasadnutie MRKS Euratom (úloha preložená z jarného zasadnutia)
- 2. ÚVZ SR/MZ SR** bude prezentovať aktuálnu informáciu o transpozícii smernice Rady 2013/59/Euratom (BSS).
T: jesenné zasadnutie MRKS Euratom
- 3. Problematika Brexitu vo vzťahu k Zmluve o Euratome** bude v prípade záujmu a potreby opätovne zaradená na jesenné rokovanie
T: jesenné zasadnutie MRKS Euratom
- 4. Zástupca NJF/MH SR** prednesie na jesennom zasadnutí MRKS Euratom výsledky medzirezortného pripomienkového konania k novele zákona o Národnom jadrovom fonde, ktorý je momentálne v procese MPK.
T: jesenné zasadnutie MRKS Euratom
- 5. V rámci programu MRKS Euratom a strategickej RKS** bude **NJF v spolupráci s MH SR** pravidelne informovať 1 x ročne **o príprave aktualizácie vnútroštátneho programu nakladania s RAO a VJP** (výzvy, problémy, transparentnosť, a pod.), ktorý sa má aktualizovať v roku 2021 a následne zaslať Komisii podľa smernice Rady 2011/70/Euratom.
T: periodická úloha do r. 2021 (jarné/jesenné zasadnutie MRKS Euratom)
- 6. ÚVZ SR/MZ SR** podá informáciu **o aktuálnom vývoji modernizácie radiačnej monitorovacej siete v SR**
T: jesenné zasadnutie MRKS Euratom

Závery:

- 1. Prítomní členovia MRKS Euratom a strategickej RKS schválili návrh správy o vykonávaní smernice Rady 2011/70/Euratom.**

2. **Ďalšie zasadnutie** MRKS Euratom sa uskutoční predbežne **v mesiaci október/november 2018** na ÚJD SR v Bratislave a pravdepodobne bude opäť koordinované so strategickou RKS.

V Bratislave, dňa 12. 6. 2018

Zapísala: Ing. Jarmila Rácová

Schválil: Ing. Eduard Metke, CSc.

Zoznam najviac používaných skratiek v texte:

ATO	-	pracovná skupina pre atómové otázky
BSS	-	základné bezpečnostné štandardy v radiačnej ochrane
ČŠ	-	členské štáty
EK/Komisia	-	Európska komisia
ENEF	-	Európske jadrové fórum
ESA	-	Agentúra pre zásobovanie
EÚ	-	Európska únia
EURATOM	-	Európske spoločenstvo pre atómovú energiu
JAVYS	-	Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť
JE	-	jadrová elektrárneň
MAAE	-	Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu
MH SR	-	Ministerstvo hospodárstva SR
MZ SR	-	Ministerstvo zdravotníctva SR
MPK	-	medzirezortné pripomienkové konanie
MŠVVaŠ SR	-	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MRKS	-	medzirezortná koordinačná skupina
MŽP SR	-	Ministerstvo životného prostredia SR
PS	-	pracovná skupina
RAO	-	rádioaktívny odpad
RKS	-	rezortná koordinačná skupina
SE	-	Slovenské elektrárne
SR	-	Slovenská republika
ÚJD SR/úrad	-	Úrad jadrového dozoru SR
ÚVZ SR	-	Úrad verejného zdravotníctva SR
UV SR	-	Úrad vlády SR
ÚPV SR	-	Úrad priemyselného vlastníctva SR
VJP	-	vyhoreté jadrové palivo